

2. Fritidsfiskere registrerer deres fangster i fjorde og indre danske farvande

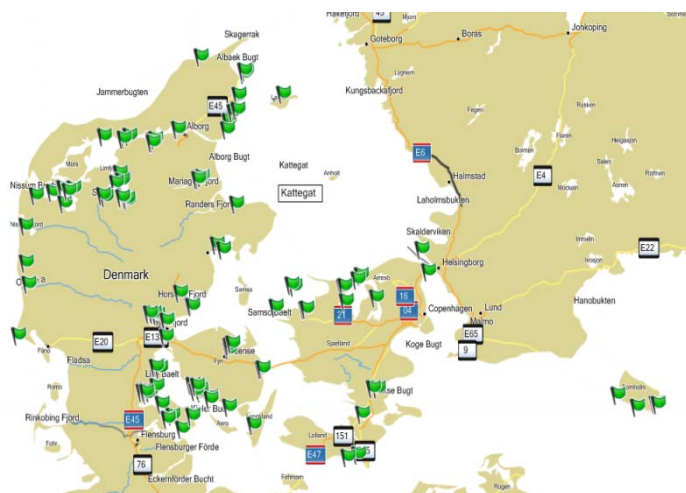
Af Hanne Nicolajsen, Louise Kristensen, Claus R. Sparrevohn & Josianne Støttrup

100 fritidsfiskere landet over har fået ruser og garn stillet til rådighed af fiskeplejen. Hver måned fisker de med redskaberne på faste positioner og sender oplysningerne om fangsterne til DTU Aqua. Det giver et værdifuldt billede af udviklingen i fiskebestandene i kystområderne.

Befolkningen langs den 7000 km lange danske kyststrækning har altid skaffet sig et tilskud til den daglige husholdning ved fiskeri fra små både tæt på kysten. Man ved dog ikke ret meget om fritidsfiskernes fangster, fordi de ikke indrapporteres ligesom erhvervsfiskernes.

Viden om fiskene i de indre danske farvande er i det hele taget begrænset. Det skyldes blandt andet, at man gennem mange år i stedet har prioriteret at få kendskab til de bestande, der er vigtige i det kommercielle fiskeri, og at den danske miljøovervågning kun omfatter fisk i begrænset omfang.

Både fritidsfiskere og forskere er interesserede i at vide mere om fiskebestandene i kystområderne. I 2002 indledte de danske fritidsfiskerorganisationer og DTU Aqua derfor et samarbejde, hvor fritidsfiskerne skulle registrere, hvad de fangede, og forskerne skulle bearbejde fangstdata. Dette samarbejde har udviklet sig siden. Fangstmetoderne er blevet mere standardiserede, og en større del af de danske kyststrækninger er nu omfattet af registreringerne. I 2002 var der ca. 40 fiskere med i projektet, mens tallet i dag er ca. 100.

De grønne flag viser positionerne for fangstregistreringsprojektets nøglefiskere i 2010.

Sådan foregår registreringen

De fritidsfiskere, der deltager i projektet - de såkaldte nøglefiskere - fisker hver måned på faste positioner med ens redskaber (tre garn og/eller tre ruser). Det skaber et godt sammenligningsgrundlag for resultaterne.

Fiskerne får stillet redskaberne gratis til rådighed, og de vælger selv deres positioner i samarbejde med DTU Aqua. På de fleste positioner er der udlagt en temperaturlogger, der måler vandtemperaturen omkring fiskeredskabet hver tredje time året rundt, så vi får viden om temperaturens og klimaændringernes indvirkning på fangsterne.

Efter fangsten registrerer fritidsfiskerne art og antal og måler længden af hver fisk. Alle resultater sendes til DTU Aqua, og vi står for den videre bearbejdning af data. Fiskerne anvender også deres egne redskaber, men indberetter ikke disse fangster.

Hvad bliver der fanget?

Fangstregistreringen viser, at særligt tre arter – ål, ålekvalde og skrubbe – bliver fanget på alle lokaliteter. Det afspejler, at disse arter er blandt de mest udbredte større fiskearter ved de danske kyster, og at de kan tilpasse sig det skiftende miljø i de kystnære områder, hvor fx temperatur og saltholdighed varierer meget i løbet af et døgn.

Tallene viser også, at ålefangsterne er blevet lavere og lavere. Det er en konsekvens af den kritiske situation for bestanden af ål i Europa.

Torskefangsterne er generelt lave. Torskebestandene i både Skagerrak og Kattegat er faldet drastisk siden 1970'erne, og nedgangen har været mest synlig i kystnære områder. I fangstregistreringsprojektet er der fanget mindre end én torske pr. redskabsdag med garn, bortset fra i Øresund, hvor fangsterne ofte har været større.

Fangsterne af krabberne er blevet større, og fangstregistreringerne viser, at der er rigtigt mange krabber i de indre danske farvande. Krabberne ødelægger fangsterne og er generelt til stor gene for fiskeriet.

Hvad kan fangstregistreringerne bruges til?

Fritidsfiskernes fangstregistreringer giver os større kendskab til fisk i kystnære områder. Vi får at vide, hvordan de forskellige arter fordeles i danske farvande, og over en årrække får vi kendskab til den generelle udvikling i fiskebestandene og kan se, hvis der sker ændringer.

Vores kontakt med fritidsfiskere fordelt langs mange af de danske kyststrækninger giver desuden et godt kendskab til ændringer i miljøet i lokalområder, og beretninger fra fiskere har ført til etablering af genopretningsprojekter, bl.a. i Nørre Fjord ved Fyn.

Fangstregistreringsprojektet har også været anvendeligt, da ålforvaltningsplanen skulle vedtages, og i fremtiden skal fangstregistreringsprojektet bidrage til et atlas over forekomsten af danske saltvandsfisk.

En nøglefisker i aktion.